

تعویق مسابقات فوتبال در ایران به منظور کاهش انتقال انسان به انسان کروناویروس نوین Postponing Football Matches in Iran to Reduce Human-to-Human Transmission of SARS-CoV-2

علی محسنی فر^۱، مرتضی دوستی^{۱*}، سید رضا حسینی نیا^۲، سعید تابش^۱
Ali Mohsenifar¹, Morteza Dosti^{1*}, Seyed Reza Hosseini Nia², Saeid Tabesh¹

^۱ دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

^۲ دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران

¹ Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

² Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran

دیدگاه

در اواخر دسامبر سال ۲۰۱۹، یک سری موارد غیرقابل توضیح در مورد پنومونی در ووهان چین گزارش شد؛ دولت و محققان حوزه بهداشت در چین اقدامات سریع برای کنترل شیوع این بیماری انجام دادند و تحقیقات اتیولوژیک را آغاز کردند و در ۱۲ ژانویه سال ۲۰۲۰ سازمان بهداشت جهانی (WHO) به طور موقت این ویروس جدید را به عنوان کرونا ویروس نوین-۲۰۱۹ نام گذاری کردند (۱). در ۳۰ ژانویه سال ۲۰۲۰، سازمان بهداشت جهانی همه گیری کرونا ویروس نوین-۲۰۱۹ را به عنوان فوریت بهداشت عمومی با نگرانی بین المللی (PHEIC) اعلام کرد. در ۱۱ فوریه سال ۲۰۲۰، WHO رسماً بیماری ایجاد شده را COVID-19 (کووید-۱۹) نام گذاری کرد (۲). بررسی های اپیدمیولوژیک موارد اولیه ابتدا به پنومونی کرونا ویروس نوین-۲۰۱۹ نشان داد که بسیاری از موارد، در معرض بازار غذاهای دریایی هانان در ووهان چین قرار داشته اند (۳). در حال حاضر کووید-۱۹ در اکثر کشورهای جهان فراگیر شده است که بیشتر بیماران آلوده از بیماری بالایی برخوردار بودند تب و برخی نیز دچار تنگی نفس بودند و رادیوگرافی سینه داشتند که از علائم کروناویروس می باشد (۴). عفونت های گزارش شده از طرف کارکنان مراقبت های بهداشتی که مراقبت از بیماران مبتلا به کووید-۱۹ انجام می دادند، سندرم تنفسی حاد شدید را نشان می دهند و بیان می کنند که انتقال این ویروس بین انسان به انسان شیوع زیادی داشته است و بنابراین خطر شیوع گسترده تر این بیماری را نشان می دهد (۵). پژوهش های زیادی در زمینه انتقال بیماری کووید-۱۹ انجام شده است که می توان به پژوهش فرنوش و همکاران اشاره کرد که بیان می کنند؛ کرونا ویروس نوین-۲۰۱۹ از طریق قطرات، تماس نزدیک، آئروسول و شاید انتقال مدفوع-دهان منتقل شود و بیماران در دوره انکوبه می توانند ویروس را به افراد دیگر منتقل

نمایند (۲). Perlman نیز در نتایج پژوهش خود بیان می کند که بهترین راه مقابله با کروناویروس، اقدامات بهداشتی، از جمله قرنطینه در جامعه و همچنین تشخیص به موقع و پیروی دقیق از اقدامات احتیاطی جهانی در بهداشت عمومی، مراقبت از بیماران در بیمارستان ها، عدم تجمعات و اقدامات مشابه انجام داده شود تا روند انتقال کروناویروس بین افراد جامعه کاهش پیدا کند، بیان می کند (۶). Li و همکاران نیز در نتایج پژوهش خود بیان می کنند که بر اساس این اطلاعات به دست آمده، شواهدی وجود دارد مبنی بر اینکه انتقال کروناویروس از انسان به انسان از اواسط دسامبر ۲۰۱۹ در بین تماس های نزدیک اتفاق افتاده است. در صورت اعمال پویایی مشابه در جای دیگر، تلاش های چشمگیری برای کاهش انتقال انجام خواهد شد و اقدامات لازم برای جلوگیری یا کاهش انتقال باید در جمعیت در معرض خطر انجام شود (۷). همچنین علیمحمدی و همکاران نیز در نتایج پژوهش خود بیان می کنند که میزان گسترش عفونت ناشی از کووید-۱۹ در ایران را می توان با دخالت در عوامل مؤثر از جمله: آموزش بهداشت، جلوگیری از شکل گیری تجمعات انسانی، بیماریابی فعال و ردیابی تماس ها، جداسازی افراد بیمار در دوره واگیری بیماری از بقیه جامعه و قرنطینه (محدود کردن تماس افراد سالم ولی مشکوک به بیماری به مدت بیشینه دوره کمون بیماری) می توان تعداد موارد ثانویه عفونت را به صورت قابل ملاحظه ای کاهش داد (۸). ورزش فوتبال، یکی از محبوب ترین و مردمی ترین ورزش های جهان است. در ایران نیز، فوتبال از محبوب ترین ورزش هاست که در مقایسه با تمامی رشته ها، بیشترین تعداد ورزشکاران و تماشاگران را به خود اختصاص داده است این ورزش در کشور روز به روز بین اقشار مختلف جامعه رو به گسترش است و در واقع، بخشی از جامعه است و روز به روز اهمیت بیشتری می یابد (۹،۱۰). با پدید آمدن نسخه تازه ای از خانواده ویروس های کرونا (کووید-

* نویسنده مسئول: مرتضی دوستی. پست الکترونیک: dosti@umz.ac.ir

پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۱/۱۵

دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۱/۱۰

مقابله با کروناویروس جهت عدم حضور مردم و هواداران فوتبال در تجمعات از جمله استادیوم‌های فوتبال کشور که هواداران زیادی برای تماشای بازی‌ها حضور پیدا می‌کنند و همچنین جهت سلامت بازیکنان، مربیان، عوامل برگزاری مسابقات باشگاهی و نمایندگان رسانه‌های گروهی، کلیه مسابقات فوتبال کشور از تاریخ یکشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۸ تا ۳۰ فروردین ۱۳۹۹ به تعویق انداختند. در ایران؛ تماشاگران زیادی از نقاط مختلف کشور با طی مسافت‌های طولانی برای تماشای مسابقات فوتبال راهی استادیوم‌ها می‌شوند و ساعت‌ها قبل از شروع بازی در استادیوم حضور می‌یابند تا بتوانند مسابقات تیم محبوب خود را تماشا کنند و همچنین از جمله راه‌های شیوع کروناویروس، شرکت در تجمعات و عدم جدا کردن افراد بیمار در دوره واگیری بیماری از بقیه جامعه می‌باشد (۸)؛ که این موارد در بین بازیکنان، تماشاچیان و هواداران باشگاه‌های فوتبال در زمان برگزاری مسابقات رعایت نمی‌شود و برگزاری مسابقات فوتبال در این شرایط می‌توانست باعث شیوع بیشتر بیماری کووید-۱۹ در سطح کشور شود و در نتیجه تعطیلی مسابقات فوتبال و استادیوم‌ها باعث کاهش ارتباط انسان به انسان می‌شود که در مهار شیوع بیماری کووید-۱۹ مؤثر است.

تضاد منافع: نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تضاد منافی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

منابع

1. Wang C, Horby PW, Hayden FG, Gao GF. A novel coronavirus outbreak of global health concern. *The Lancet*. 2020;395(10223):470-3.
2. Farnoosh G, Alishiri G, Hosseini Zijoud S R, Dorostkar R, Jalali Farahani A. Understanding the Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (SARS-CoV-2) and Coronavirus Disease (COVID-19) Based on Available Evidence - A Narrative Review. *J Mil Med*. 2020; 22 (1) :1-11.
3. Wu F ZS, Bin Y, Chen YM, Wang W, Song ZG, Hu Y, et al. A new coronavirus associated with human respiratory disease in China. *Nature*. 2020.
4. Lu R, Zhao X, Li J, Niu P, Yang B, Wu H, et al. Genomic characterisation and epidemiology of 2019 novel coronavirus: implications for virus origins and receptor binding. *The Lancet*. 2020;395(10224):565-74.
5. Chan JF, Yuan S, Kok KH, To KK, Chu H, Yang J, et al. A familial cluster of pneumonia associated with the 2019 novel coronavirus indicating person-to-person transmission: a study of a family cluster. *The Lancet*. 2020;395(10223):514-23..
6. Perlman S. Another decade, another coronavirus. 2020.
7. Li Q, Guan X, Wu P, Wang X, Zhou L, Tong Y, et al. Early transmission dynamics in Wuhan, China, of novel coronavirus-infected pneumonia. *New England Journal of Medicine*. 2020.

۱۹)، جهان تحت تأثیر آن قرار گرفت و در ابعاد گوناگون با آن وارد مبارزه شد. فوتبال یک پدیده جهانی بلافاصله تحت تأثیر این کروناویروس قرار گرفت اما در این میان رفتار کشورهای مختلف با این پدیده خاص متفاوت بود. طبیعی بود که چین به‌عنوان خاستگاه این کروناویروس تازه جهش‌یافته نخستین واکنش‌های فوتبالی را در این زمینه داشته باشد؛ در شرایطی که منطقه ووهان به‌طور کامل در قرنطینه قرار داشت در دو هفته اول تمامی بازی‌های لیگ داخلی بدون تماشاگر برگزار شد و پس از آن همه بازی‌ها لغو و تقویم مورد تأیید فیفا در باشگاه‌های چین به‌طور کامل به حالت تعلیق درآمد. به فاصله دو هفته پس از آن کشورهای ژاپن، کره جنوبی، تایلند و فیلیپین از طریق فدراسیون فوتبال خود البته در سایر فدراسیون‌های ورزشی تشکیل جلسه فوری و اضطراری داده و در اغلب موارد تصمیم به لغو بازی‌ها و یا برگزاری رقابت‌ها بدون تماشاگر گرفتند؛ و همچنین بنا بر اعلام کمیته بین‌المللی المپیک که مهم‌ترین رویداد ورزشی در جهان می‌باشد، که قرار بود این مسابقات از روز ۲۴ ژوئن ۲۰۲۰، ۴ تیر ۱۳۹۹، برگزار شود اما با توجه به شدت گرفتن شیوع کروناویروس در جهان زمان آن به تابستان سال آینده ۲۰۲۱ موکول شد و مسابقات پارالمپیک هم متعاقباً یک سال به تعویق افتاد (۱۱).

سازمان لیگ فوتبال ایران به درخواست فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ و موافقت ستاد ملی مقابله با کروناویروس در ورزش، مستقر در فدراسیون پزشکی ورزشی، در مرحله و فاز اول جهت

8. Ali Mohammadi Y, Sepandi M. Basic Reproduction Number: An important Indicator for the Future of the COVID-19 Epidemic in Iran. 2020;22(1):96-97.
9. Rostamzadeh P, Sadeghi H, Assari A, Yavari K. The Effect of Government Investment in Sport on Economic Growth in Iran, *Quarterly Journal of Economic Research*. 2013; 4:210-217.
10. Ramezani Nejad R, Rahmaninia F, Boroumand Dulagh M. Investigating the incidence of aggressive behaviors of Pegah soccer players in the professional soccer league of Iran. *Sport Management Journal*. 2009;1:101-117.
11. <https://www.olympic.org/>